

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

Cap. IV. De Iurisdictione necessaria ad absolvendu[m].

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

Medici incipient agrotos curare, nisi eos moneant de
facienda peccatorum confessione, neque eisdem ultra
tertium diem visitent, nisi ipsi de confessione facta con-
stet, per testimonium Confessoris, scriptis datum, addi-
ctus, ut Medici, antequam Doctagorius gradum assument,
hunc praeceptum, se observaturos, jurent.

2. Profecto multa ex his temperavit ipsa consuetudo. Ita Suarez de Pæn.d. 35. s. 5. n. 5. Sanch. 3. Sum. c. 10. & Scottia in conf. Pontificis epil. 88. Theor. 215. Primò ergo id intelligitur de morbis periculosis. Secundò, sufficiet testimonium domesticorum, vel ipsis agroti, si appareant fide digni. Tertio, satis erit, si Medicus aco-
neat agrotum per alios. Quartò, si agrotus est obstina-
tus in responda Confessione, non est descerendus à Me-
dico, si ipso retrahebatur, grave periculum infirmis in-
curat, sicuti, nec deseritur agrotus Turca, qui obstat
respuit Baptizatum, quia id est contra charitatem. Pius
autem jubet, agrum deseriri, quando deserptionis timore
resipiscientia speratur infirmi. His autem dictis non ob-
stat juramentum, daram à Medicis, illud enim intelligi-
tur dari, secundum ysum receprum.

C A P V T III.

De Potestate Ordinis, quoad absolvendum.

1. **N**ostrum huc non est confirmare contra Hæreticos, solum Sacerdotem Ministrum esse legitimum Sacramenti Pœnitentiam; id enim est ab Eugen. IV. in *Decret. Fidei*, & a Tridentino sess. 14. c. 6. manifestè definitum. Quare suspectus est de hæreti, qui sive Clericus, sive Laicus, cum non sit Sacerdos, Sacramentum Pœnitentia administrat, & puniendus ab Inquisitoribus, & eisdem a Fidelibus denuntiandus erit.

2. Et quidem Urbanus VIII. *Apostol. Offi. Lege* etiara
Bullam Greg. XIII. & Clem. VIII. *de eadem hac re*, ad-
ditum committentem, hoc crimen, hoc est absolventem
peccata, ut etiam celebrantem Missam sine Sacerdotio, si
complevit etatis annum vigescimum, debere dari Curia
seculari, ut debitum penitus puniatur,

3. Nota quatuor. Primo, in Hispanica, atque adeo in Sicula Inquisitione non solere, ut ait Carena *l. mox ci- and, prenam mortis imponi, sed alias mitiores pren- etiamis complete, id est audiendo peccata, & ea absolu- vendo, Sacramentum hoc ab ejusmodi non Sacerdote administratum fuerit.*

4. Secundo nota, hunc non Sacerdotem, sic delinquentem, fieri irregulari, immo, si delictum notorium sit, etiam infamem ex De Lugo de Sacr. 18. n. 14. dicente hanc esse veriore sententiam, citantemque Smar. lege terum Thesaur. de pénis Ecclesiasticis V. Abfolvo c. 1. Sed irregularitatem hanc negat Leander de pen. tral. 5. disp. 11. que s. 6. quia non est iure expressa. Verum ego cum distinctione loquor, ut fuso declaro in tr. de Irreg. libi de irreg. ex prava ordinis usurpatione, ac Laicum sannino ab irregularitate liber. non vero Clericum, saltem quoad effectum.

Tertio nota. Si non Sacerdos nequaquam se fingat
Sacerdotus aut, non velit usurpare officium Sacerdotis, sed
ut meritis *Laicus*, putans v.g. le *Laicum*, (ut certe, aliqui
ex vulgo satius imperiti iudicant) posse moribundum
absolvere, & a peccatis ipsum absolvat, hic certe, ut do-
cer cum *Galp. Hurt. d. 2. de irreg. diff. 1. n. 5.* De Lugo ibi-
dem, non incurrit in regularitatem, non solum, pro-
tector bonam fidem sic operantis, sed quia ad hanc irre-
gularitatem incurrendam (idem videtur consequenter
icendum quod alias penas) requiritur, quod non Or-
dinatus exerceat illum auctum absolvendi, tanquam
Ordinatus.

Quarto, Quid si quis non Sacerdos incipiat audire confessionem, sed non conferat Absolutionem, incidet, et in praedictas poenas.

Respondeo, vel agis, an hic sit denuntiandus Inquisi-

tori: vel agis, an sit poena mortis condentia, in primo, consentium Carena de Off. Inquis. & Salellas Inquisitionis lib. 1. t. 1. Reg. 112. debet in Tribunali, puniri poena saltem extraordinaria, quia Tribunal spectat cognoscere de criminis confusione & de attentato. Si de secundo, Salellas l. c. com. Sp. & Freita affirmat, esse poena mortis punienda, non adest Hispanica Inquisitionis mitigatio, quia modo indicavimus. Carena autem l. c. comprobabilis est, & Sanctarelio id negat. Virga ferentia, babilis est, sed probabilior haec secunda, quia censetur de peccatis, strictior est legum interpretatio, At qui solom audit peccata, & non absolvit, non triplex, & proprie administratur Sacramentum poenitentiae.

C A P V T I V.

De Iurisdictione necessaria ad absolvendam

§. I. *Quid ea sit?*

1. **V**isitatio in communi ex Azone. Est post
publico introducta, cum necessitate inris dicenda
aquitatis statuenda. Seu clarius. Est postea dictio
& proferenda sententiam, absolvendo a delicto, vel in
rendo paenam.

2. In nostro igitur casu iurisdictio est potestis de legitimato Superiore (quis ille sit diceret s. a. auctor) auctor Sacerdoti, per quam tanquam in fuos fiducios polli- auctor Sacerdotis reducere in actum eam potestalem ad vendi à culpis, & pénitentias inojungendi, quam habeat Ordine Sacerdotij.

3. Hanc Iurisdictionem, quam potestatem Clavis appellare solemus, esse ad absolvendum necesse, p
que adeo nequam valere Absolutionem finit, n
mis dicerit docet Trident. *sess. 14, cap. 7.* id autem
CHRISTVS Dominus instituit, quia hoc Sacramen
Poenitentia conveniens fuit, ut exerceatur per notari
Iudicium, in quo non valeret sententia, nisi a Iudice iuris
ditione habeatur feratur. Considero igitur ego prece
tem Ordinis esse, tanquam gradum Doctoratus per qua
sit homo habilis in actu primo ad exercendum officium
iudicis, potestatem vero Iurisdictionis (aditu appro
batione, de qua in cap. sequenti) esse perinde, ac non
ipsum iudicis datum à Superiori, per quod sit in actu
secondo iudex habens ius iudicandi, id est, vel ab aliis
vel puniendi. Legi Sarte, aliquoſe d. 16, de Paris, ſed
Coninck, de Sart, d. 17, dub. 2. Averſam de Sart, q. 8, d. 16
De Lugo Pæn. d. 15, ſett. 2.

4. Porro ex eo, quod Iurisdictio est necessaria, sequitur, Sacerdotem simplicem, id est eum, cui nouum iuramentum atra est, nulliter absolvere.

At, incurritne penam aliquam, si tenter absolvit?

5. Respondeo, In iure suspendi ab officio, sed & i Conffessionibus, & a celebratione Missarum, per suspen-
sionem ferendam. Lege Thef. de pen. Eccl. p. 2. t. 100.
ap. 2. non vero tanta sententia. Non sicut irregu-
leritatem docet De Lugo, de Pen. d. 18, num. 14, p. 14.
irregularitas (adde) & alia penae cap. praeteritis de-
cim contra non Sacerdotem, at hic, de quo loquim-
us, Sacerdos est.

§. II. In quonam consistat ordinaria iurisdictio
absolvendi à peccatis?

Non obstantibus in præcedenti §. explicatis
sunt casus, in quibus simplex Sacerdos ablo-
tere ritus potest. Primus, si ad ipsum accedit person-
alis peccatis venialibus laborans. Secundus, si ad tem-
pore accedit, habens sola mortalia, alias legitime de-
bet et aboluta. Tertius, si virgeat necessitas ea, quin
fra latè explicabimus.

Hanc tertiam potestatem concessit ex communione potestat

tentia simplici Sacerdoti pia Mater Ecclesia. Secundam vero, & primam, licet Valsq. de Pœnit. quæst. 93. art. 1. d. 6. contendat datum. Mihi esse immediate à Christo Domino in Ordinatione Sacerdotis, atque adeo esse hanc potestatem imbibitam in potestate Ordinis; tamen probabilitatum est, secundum De Lug. de Pœnit. 1. 8. num. 47. & 49. Coninch. de Pœnit. 3. 8. n. 17. & Hurd. de Pœnit. d. 10. diff. 10. eam ab Ecclesia, nam propterea posset illam tollere Summus Pontifex, non vero inferior Praelatus, cum ea in concepia à Superiori omnium.

2. At vero loquentes absolute de Iurisdictione absolvendi à mortalibus, de qua deinceps sermo semper erit. Primo eam in Summo Pontifice pro toto orbe redire, & quidem a nullo limitabili, quia illam accedit à Christo Domino, nimis stolidus esset, qui negaret.

3. Secundo, Episcopus in sua Diœcesi habet etiam Iurisdictionem Ordinariam, & quidem verisimilium immediate à Summo Pontifice.

4. Tertio, Parochus in sua Parochia. Vide n. 13.

5. Quartò, Abbates, Prioræque proprium territorium habentes gaudem etiam Iurisdictione quasi Episcopali in illo territorio. Huc item reducuntur Cardinales in Ecclesiis sui Tituli.

6. Quinto, Legati, seu Nuncijs Apostolici in sua Provincia.

7. Sexto, Praelati regulares in suis subditis, putat Generali, Provinciali, Superiori locali.

8. Septimo, Archiepiscopus in Diœcesi sui suffragani, sed solum, ut ait Suar. d. 25. de Pœnit. sec. 2. num. 13. & 14. & Barb. de Potest. Ep. p. p. Tit. 3. num. 47. quando eam visitat, quare tunc solum poterit audire Confessiones, & afflisterem Maritionis subditorum sui suffragani. Quando autem actu non visitat, solum, ut vult lab. 1. c. 14. tunc posset, quando in iuste suffraganeus Episcopus absolutionem denegaret.

9. Octavo, Vicarius Generalis Episcopi habet etiam Iurisdictionem ordinariam, non solum pro foro externo sed etiam pro foro Sacramentali, Sanchez l. 3. mar. 49. hoc est in administratione Sacramentorum sed viente suo Episcopo dumtaxat, nam eo mortuo, vel amoto ab officio, vel ejus Iurisdictione suspensa per censuras est, vel suspenditur & Vicarii Iurisdictione.

10. Nono denique, Vicarius Capituli, sede vacante eandem Iurisdictionem habet, quia Capitulum succedit Episcopo in omni eo quod spectat ad Iurisdictionem.

An prædicti Vicarii Episcoporum, vel Capituli hanc Iurisdictionem, ut & ad casus reservatos habent ex concessione Generalis Vicariatus, dicam infra in tr. de casibus r. 19. §. unio, à n. 9.

11. Vicarios foraneos nulla ejusmodi Iurisdictione gaudere, ne ignorare puto, sicut etiam, ne Abbatifam pro sui Monialibus, nam haec non habet propriam Iurisdictionem, sed solum domicilicam gubernationem, ut recte notat Thomas Huttadus l. mox citando num. marginali 2022.

An prædicti suam ordinariam Iurisdictionem, possint aliis delegare?

12. Prædicti omnes, si sint Sacerdotes, possunt suis ministrare Sacramentum Pœnitentia, & item possunt etiam Sacerdotes non sint, aliis Sacerdotibus suam potestatem delegare. Regula enim generalis est, eum, qui potestatem habet ordinariam, eandem posse aliis delegare.

13. Dices, Ergo Parochus poterit dare licentiam simili Sacerdoti, ut minister suis Parochianis hoc Sacramentum. Respondeo. Nego consequiam; nam ad hoc Sacramentum administrandum præter Iurisdictionem, requiritur Approbatio Episcopi, de qua late mox. Parochus ergo potest quidem suam Iurisdictionem delegare (Vide de hoc, quod dicam cap. 5. §. 3.) hanc enim potestatem habuit à Saco Textu, C. omnis viriusque se-

rus de pœnitentiis in 6. Neque ea fuit inquam revocata sed quia non potest approbare, (hoc enim pertinet, ex Tridentino ad Episcopum, ut paulo post videbimus) ideo non potest simplici Sacerdoti dare completam potestatem administrandi hoc Sacramentum, ne pro Parochianis quodam suis. Non ergo sequi possum aliquos affirmantes. Vide Thom. Huttad. T. 2. Varias. Quæst. tract. 12. c. 1. §. 2. dub. 1. num. marginali 2023, aliosque quos refert. Sed reject Diana Part. 11. tract. 4. resal. 13. §. Quæro 5. etiam post Tridentinum posse: Sequi, inquam non possum, quia saltem usus antiquus, quo nemo, quantum scit, possum, ex Patrochis hanc potestatem tibi vendit, interpretatio est tacita, ea ipso carere.

Dixi, simplici Sacerdoti, nam, an alteri Parochio quam mox cap. 5. §. 3. n. 5.

14. Illud hic obiter scito, quando Episcopus tibi confert licentiam audiendi Confessiones, duo tibi conferre, nimirum Iurisdictionem, & approbationem, nisi expresse explicet se vnam dare, & non alteram. Ratio est quia illud (confero, seu do tibi licentiam) utrumque involvit.

§. III. Explicatur distinctius, quibusnam prædicti possint ministrare hoc Sacramentum.

1. **Q**uoniam dictum est, prædictos posse suis subditis ministrare Pœnitentia Sacramentum, inquirimus in præsenti. Equinam sit existimandus subditus in hac materia?

Habitationem permanentem, habentes.

2. Dico, certum esse (De hoc, & sequentibus late Sanchez lib. 3. de matrim. num. 23.) eos qui in hac Diœcesi, vel Parochia habent domicilium originis, & habitationis, hoc est eos qui hinc nati sunt, & hinc permanenter habitant, esse in hac matre subditos h. ius Episcopi, vel hujus Parochia, & ab h. posse illos recipere Sacramenta & consequenter absolutionem, P. t. t. qui sunt maxime subditi.

3. Quid si hæc duo, hoc est nativitas, & habitationis non sint conjuncta, Respondeo. Si hinc domicilium fixum quis habeat, licet hic natus non sit, potest ab hoc Episcopo, vel Parochio recipere Sacramenta. Contra vero non potest, si alibi fixum habeant domicilium, solum ex eo capite, quod hic natus fuerit. Ratio est, quia in priori casu est subditus, non in posteriori. Neque obstat paritas ducta ab ordinatione quæ potest haberi ab Episcopo illius loci, ubi qui natus est, iuxta suo loco dicenda l. 7. de Ordine e. 6. §. 1. à n. 6. Non obstat, inquam, quia id concessum est ex peculiari dispositione Pontificia, C. cum nullis ad Temp. Ordinationum in 6. quæ similis non inveniuntur eo capite, &c.) propter illa quæ dicenda sunt mox præterim num. 25.

4. Sed quæres, Quoniam domicilium fixum quis in hoc v. g. loco habere dicendum est?

Respondeo. Quando alii sunt indivisibiliter hæc duo: Primo, quod animum is habeat perenne hinc manendi, & Secundo, quod in actu materiale domicilium huc transulerit; statim enim atque hæc duo adsum, dicetur quis simpliciter, & absolute hujus loci habitato.

5. Pati modo, ut quis deserat domicilium, duo etiam requiruntur indivisibiliter. Primo, animus hinc non habitandi, & actualis, materialisque translatio. Vnde si animum habeas hinc discedendi, sed nondum discessisti, tuum sedem transferendo, subditus adhuc permanens hujus Episcopi. Nota autem, animum permanenti in priore casu, & animum discedendi in posteriore sufficere cum dicta translatione ad prædictos effectus pro foro interno, at pro foro exerno requirunt probatio, & per aliquos, decemalibus habitatio de qua re dico Tract. de Ordine.

6. Quæret curiosus. Si quis incolat domum sitam in confinio duatum Parochiarum, in cuiusnam Parochia dicetur

dicetur domicilium habere, & consequenter ejus erit parochianus?

Respondet o. In ejus Parochia, in qua patet porta principalis, magisquam frequentata illius domus, quia ex aditu iudicatur de domo, cui cedat. I.e. cui ades, ff. de legalis 3. Ita Barbosa de potest. Episcop. Alleg. 32. n. 7 r. & de potest. Paroch. cap. 21. n. 43. Quid si in eodem casu vtraque porta sit æquæ principalis, ut in magnis domibus aliquando evenire contingit?

7. Respondeo. In vtrisque, quia in more, & vietu humano, virtusque Parochia dici habitator reale possit. Vide mox num. 13.

Habitationem transiitentem habentes.

8. Hæc de habitatione permanenti, dicamus nunc de transiunte. An scilicet, & quando, transiunt per aliqua loca, vel peregrinè ad aliquem locum eunt connumerantur inter subditos illius loci, ad effectum, ut possint Sacra menta ibi recipere.

Quatuor modis ejusmodi transitus contingere potest qui separatis sunt à nobis, doctrinæ clarioris gratia, distingendi.

9. Primo enim, Si tu retinens animum hic permanenter habitandi, diverts in aliam Diœcesis, seu Parochiam, animo ibi permanendi pro maiore parte anni, vel etiam per aliquot annos, sed finitus negotio, v.g. studio, lite, &c, intendis ad locum tuum reverti, quo pacto dicteris in alia Diœcesis, vel parochia habere quasi domicilium, sic inquam, si te habes, potes absolviri, atque afflentiam tui matrimonij habere, & ceteraque Sacra menta recipere, tum ab Ordinario tuae permanentis habitationis, tum ab Ordinario tui quasi domicilij, vel ab eorum legitimis delegatis, censeri enim virtuobique subditus. Ita Sanch. lib. 3. de Matrim. disp. 23. Böllus de Matrim. c. 4. n. 8. Averla 9. 6. de Sacram. in commun. scilicet 6. Imo si in loco tui quasi domicilij inveniretur Parochus tuae permanentis Diœcesis, seu Parochia, posses ab illo Sacramentum Pœnitentia obtinere; cetera vero Sacra menta per accidens, non posses, saltem regulariter, quia, cum ex se conferantur cum publicitate, præjudicium generares Ordinario præsentis loci.

10. Secundo. Si tu, retinens animum, habitandi in tua Diœcesis, diverts ad aliam pro brevi tempore, vel ob creationem, vel, ut loquitur Textus, o. is qui, de Sepulchro, n. 6, ad ruralia opera ibi exercenda, quo pacto vocaberis Hospes, & Peregrinus, quales etiam sunt omnes itinerantes brevi in Patriam reversuri. Si (inquam) sic te habes, non potes ex iuriis absolviri, nec recipere afflentiam tui Matrimonij, nec alia Sacra menta, nisi à tuo Ordinario, quia illius es tantummodo subditus? nam propterea in eodem Textu dicitur hujusmodi Hospites, si decadant; non electa ab ipsis sepulchra, non debere sepeliri in Ecclesia, vbi decadunt, sed in sua Parochiali.

11. Dixi autem (ex vi Iuris) nam ex consuetudine, & interpretativo consensu omnium Ordinariorum, potes Sacra menta necessaria, etiam, & in alia, vbi peregrinè degis, recipere; potius Sacramentum Pœnitentia, Eucharistia, & Extrema Vnctionis. Id extendit contra communem sententiam Pontius l. 1. de mar. c. 13. §. 1. ad afflentiam Matrimonij, imo, & ad Dispensations; sed mihi difficile appareat, in his non necessariis adesse consensus illum. Nam propterea in praxi non audeo Pontij sententiam amplecti, de qua re iterum, cum de dispensatione Irregularitatis.

12. Quoad hoc igitur Pontium non sequor, sequor tamen illum quoad aliquid. Tametsi enim nonnulli doceant, si quis in aliam Diœcesis se consulto transferat, ut absolvatur a peccatis per alium, quam per suum proprium Pastorem, cui non vult sua peccata exponere; Nonnulli inquam doceant, hanc nulliter absolutionem recipere, quia in hoc casu, aiunt, vbi intervenit mala fides, & dolus, non præsumitur consensus proprij Pastoris, cum

nemini sua fraus patrocinari debeat; tamen merito, tuis l.e. cum aliis satis probabilitate docet, & adhuc ex illa iure hanc absolutionem recipere, & adhuc ex illa iure. Natus videtur dolo facere, quando vivere non iuris. Cum ergo vnuusquamque jus habeat aedendi alium locum suo, ibique se in statu gravi posse, qui id faciat, fraude, dolo viritur nullo. Adeo, Episcopos unquam sui hujus diffensus in dicto casu, ne exiguum quod signum ostendisse.

Habitationem aqualem in duabus locis habentes.

13. Tertio. Si tu pro una æquali anni parte, v.g. æstate in uno loco, v.g. Panormi, atque in aliis loci Ordinario, seu Parochio, Sacra menta recipies, quia tunc, tum ex jure, tum ex Doctoribus C. Sepulchri, in apud Sanch. l. 3. de mar. d. 14. censeri habet duplex domicilium, ita, ut probabilissime sententia sit ut ait Sanch. l. c. cum Nav. Henr. item Gut. de mar. d. 6. num. 2. Aversa l. supra cit. ut dum hyems v.g. a raris Panormi, possis ea recipere, tum ab Ordinario, seu Parochio Panormitano, tum ab Ordinario, vel Pastore Montis Regalensi; & dum æstate moratis Montis Regalensi, possis tum ab Ordinario Montis Regalensi, & ab Ordinario Panormitano; Id enim ratione afferatur, ut habere utrumque domicilium. Atque hec confundit quod modo n. 7. dixi de habitante in domo fæcilius in finio duarum Parochiarum existentibus duabus posseque Principalibus.

Nullam habitationem habemus.

14. Quarto denique, si tu sis vagus, hoc est, nondum habeas animum aliqui recidendi, sive qui in dies semper vagari, sive quia relata tua habebitis nondum pervenisti ad locum destinatum, vel inquit in quoniam loco residere debetas: Si inquam, ite habes, potes, inquit Sanch. dicitur lib. 6. de mar. diff. 15. num. 5. vbique recipere Sacra menta, quia est major ratio de uno loco quam de alio, & ex alio ut brevis mora qua in uno loco inveniris, addicetur. Hæc quoad effectum Absolutionis, nam quoad afflictionis Matrimonij, dicam latè infra lib. 8. de meritorum tract. 6. cap. 2. §. 5. a num. 10. & quoad ferendis cunctis dicam in tractatu de Excommunicatione, & quoad recipiendos Ordines dicam in tract. de Ordin. lib. 7. cap. 6. §. 1. a num. 6.

§. I. V. De Delegatione Jurisdictionis absolvendi a potestis, que fieri à Summo Pontifice sunt.

1. Diversum tantummodo observationes circa hoc a medium sunt afferenda. Prior. Cum concedat à Summo Pontifice, ut Religiosi ab Ordinario approbati, & valeant exciperre Confessiones omnium Fidelium, possent ex vi hujus clausulæ exciperre confessiones Religiosorum, qui concessio est universalis & non prajudicium afferens: tamen quia quæcumque Religiosi habent peculiae privilegia, ut ejus Religiosi non recipiant Sacramentum Sacramentum ab aliis extra ordinem, ideo ipsi hodie excluduntur ab illo privilegio universalis, ut Suar. t. 4. de Relig. tract. 8. lib. 1. cap. 16. & Layman, lib. 5. tract. 6. cap. 10. num. 19. In Compend. Princ. Soc. y. Absolvo, §. 1. adnotarunt, ita in Societate expressa à nostro Patre Generali nobis caverne, ne quis absolvat Religiosos sine suorum Superiorum sententia.

2. Secundo, prædictam Jurisdictionem, seu potestem ad absolvendum ita delegat. Summus Pontifice Religiosis singulis, ut hi eam communicat habent debent immediate à suis Superioribus. Sed de hoc scilicet latius cap. 5. §. 2. a num. 27.

Caput V. §. V. & VI.

37

cam infra in Tract. de casib. reservatis cap. 9. 6. 1. n. 18.

§. V. Nonnulla de Delegacione Iurisdictionis absolvendi peccatis, que ab Episcopo, vel similibus Prelatis emanare solet.

1. **Q**uandoquidem Religiosi, ut modò vidimus §.
praeceperunt num. 2. predicatam Iurisdictionem
ab officiis habent à summo Pontifice, mediantibus
suis Superioribus querit quis, an possint nihilominus
eandem immediate habere ab Ediscopis, pro ijsorum
Episcoporum omnibus, fini illa dependantia ab ijsorum
Religiosorum Superioribus. Respondeo. De hac re
agam post inferius L.c. an. 28.

a. Quercus Secundo. Si quis Praelatus compulsa per metum gravem, concederet hanc iurisdictionem ab olendi (idem de Approbatione) validam esse collati, atque adeo Confessio, & Absolutio? Respondo. Validam esse, doceat Sanch. l.3. mar. d. 39. n. 13. & Caftrop. 1.1.2. d. 1. p. 9. n. 6. cum aliis, quia gesta per metum sunt voluntaria absolute, licet indirecte voluntaria. Sed in validam esse, merito ait. Pont. 1.4. c. 8. n. 13. Lud. à Cuce in top. Ball. Cruc. c. 2. d. 21. n. 6. Azor. Salas, aliisque relati à Caftrop. i.e. quia concessio iurisdictionis est, quedam donatio et donatio meticuloſa invalida est, ut nos diximus. In Trat. de promissione c. 2. & universaliter l. 1. in Dicat. c. 2. §. 5. n. 14.

3. Absolutionem Excommunicationis Suspensionis & Interdicti per metum daram : esse item invalidam, dicam, cum de Excommunicatione , Absolutionem auctoritate peccatis (ut id etiam obiter ficas) per metum collatum, validam puto cum De Lugo de Iustit. d. 22. n. 112. quia Baptismi simili metu collatus, ut etiam alia Sacra- menta valida sunt. Et confirmatur , nam quamvis Salas. Tract. 3. d. 3. sec. 17. putet , sententiam per metum collatum, esse eo ipso irritam , Castrop. tamen l.c. num. 7. & Azor. Apud Castrop. l.c. verius putant esse validam quia nullib[us] in iure inventur irrita. Cum ego Abfo- liuto naturam sententia sequatur , nec erit ipsa irrita, licet metu collata. Simili modo Dispensations, & signa- te Dispensationem Irregularitatis , metu concessam, va- lidam esse, putat De Lugo , quia nimurum nullib[us] in iure irrita pronuntiatur.

4. Quare Tertio. Quid si eadem (ut & Approbatio) extorquatur per dolum, v. g. per commendationem, falso concinnatam, quasi aliquis Principis?

Respondeo. Puto esse validam, quia commendatio ejusmodi non videtur esse causa finalis, sed solum impelliva; non enim verisimile est, Episcopum nolle dare licentiam excipiendi Confessiones, si commendatio falsa esset; sic enim, cum sim frequentes ejusmodi commendationes, exponerentur Confessiones multis periculis nullitatis. Ita in simili Sanchez leg. 1, marr. d. 39, à num. 11, de licentia Parochi, data ad assistendum Matrimonio.

5. Reæ autem hæc dicta sunt de exemplo datio
commendationis falsæ, deque similibus. Cæterum si do-
lus, ne etiam error, sit concernens ad causam finalem, vel
ad aliquid substantiale, ut si v.g. per dolum, vel errorem
Episcopo submittatur unus pro alio, nemo dubitet, li-
centiam esse prorsus invalidam.

6. Queres Tertio. Si iniuste Episcopus denegat iurisdictionem (idem si Approbationem) Sacerdoti, possimus praesumere ejusmodi Sacerdotem illam in hiilomina acquirere? Respondeo. Non possumus: quod certissimum est de Sacerdote seculari. De Regulari dubitamus, verum de hoc infra §.4. n.49.

7. Queres Quartu. Verà me accipias, quod si

Quies Quartò. Ut à me acquiratur iurisdictio delegata, debetne mihi esse nota ejus concessio? Respondeo, ita puto cum Coninch. & Sanchez ap. Delug. d. 19. de panis. num. 17. quia debet à te acceptari, quia acceptatio esse non potest, nisi concessionem scias. Illud tamen fatetur, quando concessio est facta Religioni, eo ipso, quod Religionem professus es, omnia te privilegia, atque adeo hanc potestatem absolvendi te a capite. Vide, quia de quaestiucula, huius affini, dicitur.

§. VI. De Acquisitione Iurisdictionis absolvendae
ex Ratificatione.

Si quis Sacerdos simplex aliquem a mortali absolveret hoc manè v.g. five probabiliter, sive certo putans, quod hodie sacerdotio, vel cras, vel perendie, &c. Episcopus ratam, & firmam habebit ejusmodi Absolutionem, sacerdus ab solvere Ratihabitione de futuro: & tec est proprium Ratihabitor.

2. Si autem idem Sacerdos absolviret, quia probabilius, vel certo putaret, heri v.g. Episcopum, quamvis non extremitate, tacite tamen concessisse potestem ad ejusmodi absolutionem, vel pri modo, si nunc, dum datur Absolucionis, putaret, Episcopum consentire, ex non dicerentur proprie Ratihabitiones, sed licentia presumpta, & impropositum solum dicerebatur ratihabitiones. Quotimus ergo, An iurisdictionis absolventia delegetur aliquando alicui per Ratihabitionem? & prius quidem de propria, tum de impropria decernamus.

3. Dico Primo, nonquam delegari per Ratihabitionem propriam. Quare in *cau* dicto *num. i.* Ille *Sacerdos* (quodquid aliqui *apud Suar.* d.26. de *par*.*sel.* 1. *num.* 13. dicant) semper nulliter abfolvit. Ita communiter *Datores* ut *Suar.* *Vasquez* aliquie cum *Delugo de puenit.* d. 19. n. 21. *Ratio* est, quia (abstrahendo, an in aliis materiis Ratihabitione futuro validet actum) in *cau* nostro est peculiaris *ratio*, quia obstat, id est ratio *Sacramentis*. Cum enim *Sacramentum* non possit esse in *suspensi*, nec dependens a *consensu* futuro *Superioris*, non poterit *consensus* futuro sufficere ad *validitatem* *absolutionis*: vel enim illa *abfolu* hoc *matre* *collata* fuit *vali*da, & sic non indigebit *consensu* futuro; *Sacramentum* enim *semel* *validum* non potest fieri per *humanam* *potentiam* *invalidum*. *Vel* fuit *invalida* (ut certe est, quia non processit a *potestate* *absolvere*) & sic non potest fieri *valida* *postea*, quando *noh* est: *Item* enim aliquando *antea* *invalidi* possunt deinde *approbari*, & fieri *validi* per *Ratihabitionem*, id accidit in *iis* *actibus* in *quibus* *non* *potest* *facere*, ut *dicti* *actus* *incipit* *valere*, quando *ponetur* *aliqua* *conditio*; *tunc* *enim* *ius* *facit*, ut *valeant*.

potest antiqua expositio, unde enim nos facit, ut valeant
se habeant effectum, ac si ab initio validi fuissent; id
quod Iuristæ explicant, dum dicunt, valorem retrotrahiri
per Iurisdictionem ad tempus praecedens, sicuti qui ho-
die ratam haber percussonem Cletici suo nomine heri
factam, excommunicatur, ac si heri consensum praebau-
set, iuxta illud Reg. 10. de Reg. l. in 6. Iuris pronuncia-
tum. *Raihabitio retrotrahitur; & mandato comparatur.*
At in Sacramentis à Christo institutis hæc fictio ab hu-
mano iure, ut ex se pater, fieri non potest.

4. Dices. Cur licentia v. g. proprii Parochi praesumpta de futuro sufficiat ad Eucaristiam, vel Extremam Unctionem alicui ministrandam, ut etiam similis licentia Prae lati sufficit, ut Religiosus, aliquid expendendo, non peccet contra Paupertatem, non autem sufficit in casu nostro similis licentia praesumpta de futuro?

5. Respondeo, Rationem modò indicavi, quia in causa nostro licentia requiritur ad validitatem actus, quia validitas non potest esse, nisi actus fiat a potente. Num facere. Si ergo nunc actu non habetur Iurisdictio absolvendi, cum actus exeat a non potente, invalidus omnino erit. At in praedictis exemplis administratio Eucharistie, & administratio Extrême. Vnctionis validè sunt actuali licentia Parochi sunt, cum licentia non pertineat ad validitatem dictorum actuum. Et quāvis, si ferent sine dicta licentia, illicite ferent, tamen nunc, quia adest præsumpta Parochi licentia, iam purgantur ratione illiciti. Expensio item illa, in alio exemplo, est quidem invalida, quia non est a potente alienare, sed quia non est Sacramentum, nullum est inconveniens, si incipiat valere; quando ponetur consensus superioris.

6. Dices. Cur si ego certo, vel probabiliter iudicem dominum mihi donatorum hanc librum, si illum ab eo peterem, possem tunc furti peccato librum mihi usurpare, non vero possum usurpare potestatem absolvendi, si certus sum, eam mihi collatum Episcopum, si illa petam?

Respondeo. Quia ad vitandum furtum satis est, quod dominus non sit invitus, ad quod non est necesse, quod positive det; at in casu nostro non satis est, quod Superior non sit invitus, sed necesse est, ut positive conferat Iurisdictionem, quia hanc tu recipere non potes, nisi positive detur ab illo, ex qua, deinde procedere debet actus validus. Ita Respondeo huic instantiæ De Lugo d. 19. de Panit. n. 22.

7. Dico secundo, per Ratificationem impropriam, quæ est de præterito, vel præsenti (quam modo diximus proprie appellari licentiam præsumptam) posse delegari ejusmodi potestatem absolvendi. Ratio est, quia licentia præsumpta est consensus verus Superioris, & quidem, vel actualis, qualis est præsumpta de præterito, vel habitualis, qualis est præsumpta de præterito, quæ supponitur nunquam fuisse revocata. Tria tamen sunt diligenter noscenda. Primum, non esse licentiam præsumptam sufficientem, si sit solum conditionata sic. Si Episcopus sciret, seu ab illo peterem, concederet mihi potestatem absolvendi. Hæc enim est solum licentia præsumpta conditionata, quæ non est consensus Episcopi, sed esset. Requiritur igitur, ut iudicetur Episcopus absolute dedisse, ut absolute, & vere habeatur potestas absolvendi ex quæcunq; possit actus absolvendi, validus.

8. Secundum, notari debet, non satis esse, probabiliter, vel certo me iudicare Episcopum interne consenserisse, vel consentire ad conferendam mihi dictam potestatem, sed addi debet signum externum, licet non omnino explicite datum. Ratio est, tum quia, sic poteris scire tibi absolute concessam tacite fuisse Iurisdictionem, secus semper presumetur fuisse concessa conditionate, Si Episcopus sciret, si potestas à te postulata esset, &c. quod, ut modo dixi, satis non est. Tum quia voluntas interna, dum externe non prodit, nihil operari potest ad conferendam Iurisdictionem tibi, qui illam acceptare debes.

9. Signa autem hæc dependent ex variis circumstantiis, vel modo loquendi, quæ Episcopus exhibuit, unde certò, vel satis probabiliter colligatur, vere, quamvis non omnino explicite, consenserisse, vel nunc consentire. Dico (vel probabiliter) quia, quamvis Suar. de Panit. d. 26. sec. 1. n. 17. velit, ea signa debet certam existimationem facere præsentiis consensu Superioris; De Lugo de Panit. d. 19. num. 23. tamen merito docet, sufficere, si faciant probabilem, si quidem omnes, & ipsi semper Suar. alibi concedit, ex potestate, seu Iurisdictione probabili posse quempiam hoc Sacramentum Poenitentia administrare. De ejusmodi igitur mox num. 11. aliqua explicatur dabo.

10. Debet denique notari tertio, si Episcopus v.g. videat, te actu excipientem Confessionem, toleraretque, non statim te posse ex illa tolerantia, tanquam ex signo, putare adesse eius præsumptum confessum, sed necessariam distinctionem omnino esse adhibendam; Si enim ipse nec sit, te non esse legittimum Confessarium, hoc est, putet v.g. vel putare possit te licentia habuisse à suo Prædecessore, vel à suo vicario Generali, vel à se ipso nunc immemore, &c. vel si sciat, te non esse legittimum, tamen propter aliquam causam non potest te impetrare, tunc sane non præsumetur dare licentiam, quia ea tolerantia in dictis circumstantiis nullo modo est signum confessus. Si vero sciat, te non esse Confessarium, & posset facile te ab excipienda dicta Confessione prohibere, & non prohibet (qui certe rarus erit casus) tunc nonnulli fatentur, licentia præsumptam adesse. Verum adverte cum Sanc. 1. 3. de Mair. d. 35. n. 22. si quando Superior hoc modo præsumatur dare licentiam de præsenti, eam non se extenderet, nisi ad præsenterem Con-

fessionem, non verò ad alias forte sequentes, quæcumque præsumpta de una Confessione, non est licentia præsens.

Signa Superioris, unde colligatur licentia præsumpta, quod potestatem absolvendi.

11. Explicita concessio dictæ potestatis per expressa verba, vel expressam scripturam, licentia est potestatis, atque adeo sufficientissima traditio potestatis, sed difficultas, quæ hic proponitur, est quanta expressio non intervenit, quæcumque fuit conditione sufficientis concessionis de præsenti, vel de præsenti & consequenter sufficientis licentia tacita, seu potestatis.

12. Respondeo id, ut modo num. 9. inquit, per variis circumstantiis, Lucem tamen habebit ex conditione trium signorum, quæ hic à Dobribus non solent. Lege Fag. præsent. Ecol. 2. 1. 7. 2.

Primum signum sufficiente est, si Episcopus v.g. rogatus, ut concedat sicutam licentiam, sicut nota est, vel oculorum, vel alio signo ab ipso utero obtemperatur, sicut confitimus.

13. Secundum signum item sufficiente est, si Episcopus constituit Sacerdotem in vicarium Parochi, et ejus Capellanum Parochiale, vel tributum alio munus cui sit adnexum munus Confessionis.

14. Tertium signum controversum est, si Episcopus videat simplicem Sacerdotem excipere Confessionem, & taceat: Aliqui enim ut Fagund. loc. 2. 1. 7. 2. 1. 7. 3. 1. 7. 4. 1. 7. 5. 1. 7. 6. 1. 7. 7. 1. 7. 8. 1. 7. 9. 1. 7. 10. 1. 7. 11. 1. 7. 12. 1. 7. 13. 1. 7. 14. 1. 7. 15. 1. 7. 16. 1. 7. 17. 1. 7. 18. 1. 7. 19. 1. 7. 20. 1. 7. 21. 1. 7. 22. 1. 7. 23. 1. 7. 24. 1. 7. 25. 1. 7. 26. 1. 7. 27. 1. 7. 28. 1. 7. 29. 1. 7. 30. 1. 7. 31. 1. 7. 32. 1. 7. 33. 1. 7. 34. 1. 7. 35. 1. 7. 36. 1. 7. 37. 1. 7. 38. 1. 7. 39. 1. 7. 40. 1. 7. 41. 1. 7. 42. 1. 7. 43. 1. 7. 44. 1. 7. 45. 1. 7. 46. 1. 7. 47. 1. 7. 48. 1. 7. 49. 1. 7. 50. 1. 7. 51. 1. 7. 52. 1. 7. 53. 1. 7. 54. 1. 7. 55. 1. 7. 56. 1. 7. 57. 1. 7. 58. 1. 7. 59. 1. 7. 60. 1. 7. 61. 1. 7. 62. 1. 7. 63. 1. 7. 64. 1. 7. 65. 1. 7. 66. 1. 7. 67. 1. 7. 68. 1. 7. 69. 1. 7. 70. 1. 7. 71. 1. 7. 72. 1. 7. 73. 1. 7. 74. 1. 7. 75. 1. 7. 76. 1. 7. 77. 1. 7. 78. 1. 7. 79. 1. 7. 80. 1. 7. 81. 1. 7. 82. 1. 7. 83. 1. 7. 84. 1. 7. 85. 1. 7. 86. 1. 7. 87. 1. 7. 88. 1. 7. 89. 1. 7. 90. 1. 7. 91. 1. 7. 92. 1. 7. 93. 1. 7. 94. 1. 7. 95. 1. 7. 96. 1. 7. 97. 1. 7. 98. 1. 7. 99. 1. 7. 100. 1. 7. 101. 1. 7. 102. 1. 7. 103. 1. 7. 104. 1. 7. 105. 1. 7. 106. 1. 7. 107. 1. 7. 108. 1. 7. 109. 1. 7. 110. 1. 7. 111. 1. 7. 112. 1. 7. 113. 1. 7. 114. 1. 7. 115. 1. 7. 116. 1. 7. 117. 1. 7. 118. 1. 7. 119. 1. 7. 120. 1. 7. 121. 1. 7. 122. 1. 7. 123. 1. 7. 124. 1. 7. 125. 1. 7. 126. 1. 7. 127. 1. 7. 128. 1. 7. 129. 1. 7. 130. 1. 7. 131. 1. 7. 132. 1. 7. 133. 1. 7. 134. 1. 7. 135. 1. 7. 136. 1. 7. 137. 1. 7. 138. 1. 7. 139. 1. 7. 140. 1. 7. 141. 1. 7. 142. 1. 7. 143. 1. 7. 144. 1. 7. 145. 1. 7. 146. 1. 7. 147. 1. 7. 148. 1. 7. 149. 1. 7. 150. 1. 7. 151. 1. 7. 152. 1. 7. 153. 1. 7. 154. 1. 7. 155. 1. 7. 156. 1. 7. 157. 1. 7. 158. 1. 7. 159. 1. 7. 160. 1. 7. 161. 1. 7. 162. 1. 7. 163. 1. 7. 164. 1. 7. 165. 1. 7. 166. 1. 7. 167. 1. 7. 168. 1. 7. 169. 1. 7. 170. 1. 7. 171. 1. 7. 172. 1. 7. 173. 1. 7. 174. 1. 7. 175. 1. 7. 176. 1. 7. 177. 1. 7. 178. 1. 7. 179. 1. 7. 180. 1. 7. 181. 1. 7. 182. 1. 7. 183. 1. 7. 184. 1. 7. 185. 1. 7. 186. 1. 7. 187. 1. 7. 188. 1. 7. 189. 1. 7. 190. 1. 7. 191. 1. 7. 192. 1. 7. 193. 1. 7. 194. 1. 7. 195. 1. 7. 196. 1. 7. 197. 1. 7. 198. 1. 7. 199. 1. 7. 200. 1. 7. 201. 1. 7. 202. 1. 7. 203. 1. 7. 204. 1. 7. 205. 1. 7. 206. 1. 7. 207. 1. 7. 208. 1. 7. 209. 1. 7. 210. 1. 7. 211. 1. 7. 212. 1. 7. 213. 1. 7. 214. 1. 7. 215. 1. 7. 216. 1. 7. 217. 1. 7. 218. 1. 7. 219. 1. 7. 220. 1. 7. 221. 1. 7. 222. 1. 7. 223. 1. 7. 224. 1. 7. 225. 1. 7. 226. 1. 7. 227. 1. 7. 228. 1. 7. 229. 1. 7. 230. 1. 7. 231. 1. 7. 232. 1. 7. 233. 1. 7. 234. 1. 7. 235. 1. 7. 236. 1. 7. 237. 1. 7. 238. 1. 7. 239. 1. 7. 240. 1. 7. 241. 1. 7. 242. 1. 7. 243. 1. 7. 244. 1. 7. 245. 1. 7. 246. 1. 7. 247. 1. 7. 248. 1. 7. 249. 1. 7. 250. 1. 7. 251. 1. 7. 252. 1. 7. 253. 1. 7. 254. 1. 7. 255. 1. 7. 256. 1. 7. 257. 1. 7. 258. 1. 7. 259. 1. 7. 260. 1. 7. 261. 1. 7. 262. 1. 7. 263. 1. 7. 264. 1. 7. 265. 1. 7. 266. 1. 7. 267. 1. 7. 268. 1. 7. 269. 1. 7. 270. 1. 7. 271. 1. 7. 272. 1. 7. 273. 1. 7. 274. 1. 7. 275. 1. 7. 276. 1. 7. 277. 1. 7. 278. 1. 7. 279. 1. 7. 280. 1. 7. 281. 1. 7. 282. 1. 7. 283. 1. 7. 284. 1. 7. 285. 1. 7. 286. 1. 7. 287. 1. 7. 288. 1. 7. 289. 1. 7. 290. 1. 7. 291. 1. 7. 292. 1. 7. 293. 1. 7. 294. 1. 7. 295. 1. 7. 296. 1. 7. 297. 1. 7. 298. 1. 7. 299. 1. 7. 300. 1. 7. 301. 1. 7. 302. 1. 7. 303. 1. 7. 304. 1. 7. 305. 1. 7. 306. 1. 7. 307. 1. 7. 308. 1. 7. 309. 1. 7. 310. 1. 7. 311. 1. 7. 312. 1. 7. 313. 1. 7. 314. 1. 7. 315. 1. 7. 316. 1. 7. 317. 1. 7. 318. 1. 7. 319. 1. 7. 320. 1. 7. 321. 1. 7. 322. 1. 7. 323. 1. 7. 324. 1. 7. 325. 1. 7. 326. 1. 7. 327. 1. 7. 328. 1. 7. 329. 1. 7. 330. 1. 7. 331. 1. 7. 332. 1. 7. 333. 1. 7. 334. 1. 7. 335. 1. 7. 336. 1. 7. 337. 1. 7. 338. 1. 7. 339. 1. 7. 340. 1. 7. 341. 1. 7. 342. 1. 7. 343. 1. 7. 344. 1. 7. 345. 1. 7. 346. 1. 7. 347. 1. 7. 348. 1. 7. 349. 1. 7. 350. 1. 7. 351. 1. 7. 352. 1. 7. 353. 1. 7. 354. 1. 7. 355. 1. 7. 356. 1. 7. 357. 1. 7. 358. 1. 7. 359. 1. 7. 360. 1. 7. 361. 1. 7. 362. 1. 7. 363. 1. 7. 364. 1. 7. 365. 1. 7. 366. 1. 7. 367. 1. 7. 368. 1. 7. 369. 1. 7. 370. 1. 7. 371. 1. 7. 372. 1. 7. 373. 1. 7. 374. 1. 7. 375. 1. 7. 376. 1. 7. 377. 1. 7. 378. 1. 7. 379. 1. 7. 380. 1. 7. 381. 1. 7. 382. 1. 7. 383. 1. 7. 384. 1. 7. 385. 1. 7. 386. 1. 7. 387. 1. 7. 388. 1. 7. 389. 1. 7. 390. 1. 7. 391. 1. 7. 392. 1. 7. 393. 1. 7. 394. 1. 7. 395. 1. 7. 396. 1. 7. 397. 1. 7. 398. 1. 7. 399. 1. 7. 400. 1. 7. 401. 1. 7. 402. 1. 7. 403. 1. 7. 404. 1. 7. 405. 1. 7. 406. 1. 7. 407. 1. 7. 408. 1. 7. 409. 1. 7. 410. 1. 7. 411. 1. 7. 412. 1. 7. 413. 1. 7. 414. 1. 7. 415. 1. 7. 416. 1. 7. 417. 1. 7. 418. 1. 7. 419. 1. 7. 420. 1. 7. 421. 1. 7. 422. 1. 7. 423. 1. 7. 424. 1. 7. 425. 1. 7. 426. 1. 7. 427. 1. 7. 428. 1. 7. 429. 1. 7. 430. 1. 7. 431. 1. 7. 432. 1. 7. 433. 1. 7. 434. 1. 7. 435. 1. 7. 436. 1. 7. 437. 1. 7. 438. 1. 7. 439. 1. 7. 440. 1. 7. 441. 1. 7. 442. 1. 7. 443. 1. 7. 444. 1. 7. 445. 1. 7. 446. 1. 7. 447. 1. 7. 448. 1. 7. 449. 1. 7. 450. 1. 7. 451. 1. 7. 452. 1. 7. 453. 1. 7. 454. 1. 7. 455. 1. 7. 456. 1. 7. 457. 1. 7. 458. 1. 7. 459. 1. 7. 460. 1. 7. 461. 1. 7. 462. 1. 7. 463. 1. 7. 464. 1. 7. 465. 1. 7. 466. 1. 7. 467. 1. 7. 468. 1. 7. 469. 1. 7. 470. 1. 7. 471. 1. 7. 472. 1. 7. 473. 1. 7. 474. 1. 7. 475. 1. 7. 476. 1. 7. 477. 1. 7. 478. 1. 7. 479. 1. 7. 480. 1. 7. 481. 1. 7. 482. 1. 7. 483. 1. 7. 484. 1. 7. 485. 1. 7. 486. 1. 7. 487. 1. 7. 488. 1. 7. 489. 1. 7. 490. 1. 7. 491. 1. 7. 492. 1. 7. 493. 1. 7. 494. 1. 7. 495. 1. 7. 496. 1. 7. 497. 1. 7. 498. 1. 7. 499. 1. 7. 500. 1. 7. 501. 1. 7. 502. 1. 7. 503. 1. 7. 504. 1. 7. 505. 1. 7. 506. 1. 7. 507. 1. 7. 508. 1. 7. 509. 1. 7. 510. 1. 7. 511. 1. 7. 512. 1. 7. 513. 1. 7. 514. 1. 7. 515. 1. 7. 516. 1. 7. 517. 1. 7. 518. 1. 7. 519. 1. 7. 520. 1. 7. 521. 1. 7. 522. 1. 7. 523. 1. 7. 524. 1. 7. 525. 1. 7. 526. 1. 7. 527. 1. 7. 528. 1. 7. 529. 1. 7. 530. 1. 7. 531. 1. 7. 532. 1. 7. 533. 1. 7. 534. 1. 7. 535. 1. 7. 536. 1. 7. 537. 1. 7. 538. 1. 7. 539. 1. 7. 540. 1. 7. 541. 1. 7. 542. 1. 7. 543. 1. 7. 544. 1. 7. 545. 1. 7. 546. 1. 7. 547. 1. 7. 548. 1. 7. 549. 1. 7. 550. 1. 7. 551. 1. 7. 552. 1. 7. 553. 1. 7. 554. 1. 7. 555. 1. 7. 556. 1. 7. 557. 1. 7. 558. 1. 7. 559. 1. 7. 560. 1. 7. 561. 1. 7. 562. 1. 7. 563. 1. 7. 564. 1. 7. 565. 1. 7. 566. 1. 7. 567. 1. 7. 568. 1. 7. 569. 1. 7. 570. 1. 7. 571. 1. 7. 572. 1. 7. 573. 1. 7. 574. 1. 7. 575. 1. 7. 576. 1. 7. 577. 1. 7. 578. 1. 7. 579. 1. 7. 580. 1. 7. 581. 1. 7. 582. 1. 7. 583. 1. 7. 584. 1. 7. 585. 1. 7. 586. 1. 7. 587. 1. 7. 588. 1. 7. 589. 1. 7. 590. 1. 7. 591. 1. 7. 592. 1. 7. 593. 1. 7. 594. 1. 7. 595. 1. 7. 596. 1. 7. 597. 1. 7. 598. 1. 7. 599. 1. 7. 600. 1. 7. 601. 1. 7. 602. 1. 7. 603. 1. 7. 604. 1. 7. 605. 1. 7. 606. 1. 7. 607. 1. 7. 608. 1. 7. 609. 1. 7. 610. 1. 7. 611. 1. 7. 612. 1. 7. 613. 1. 7. 614. 1. 7. 615. 1. 7. 616. 1. 7. 617. 1. 7. 618. 1. 7. 619. 1. 7. 620. 1. 7. 621. 1. 7. 622. 1. 7. 623. 1. 7. 624. 1. 7. 625. 1. 7. 626. 1. 7. 627. 1. 7. 628. 1. 7. 629. 1. 7. 630. 1. 7. 631. 1. 7. 632. 1. 7. 633. 1. 7. 634. 1. 7. 635. 1. 7. 636. 1. 7. 637. 1. 7. 638. 1. 7. 639. 1. 7. 640. 1. 7. 641. 1. 7. 642. 1. 7. 643. 1. 7. 644. 1. 7. 645. 1. 7. 646. 1. 7. 647. 1. 7. 648. 1. 7. 649. 1. 7. 650. 1. 7. 651. 1. 7. 652. 1. 7. 653. 1. 7. 654. 1. 7. 655. 1. 7. 656. 1. 7. 657. 1. 7. 658. 1. 7. 659. 1. 7. 660. 1. 7. 661. 1. 7. 662. 1. 7. 663. 1. 7. 664. 1. 7. 665. 1. 7. 666. 1. 7. 667. 1. 7. 668. 1. 7. 669. 1. 7. 670. 1. 7. 671. 1. 7. 672. 1. 7. 673. 1. 7. 674. 1. 7. 675. 1. 7. 676. 1. 7. 677. 1. 7. 678. 1. 7. 679. 1. 7. 680. 1. 7. 681. 1. 7. 682. 1. 7. 683. 1. 7. 684. 1. 7. 685. 1. 7. 686. 1. 7. 687. 1. 7. 688. 1. 7. 689. 1. 7. 690. 1. 7. 691. 1. 7. 692. 1. 7. 693. 1. 7. 694. 1. 7. 695. 1. 7. 696. 1. 7. 697. 1. 7. 698. 1. 7. 699. 1. 7. 700. 1. 7. 701. 1. 7. 702. 1. 7. 703. 1. 7. 704. 1. 7. 705. 1. 7. 706. 1. 7. 707. 1. 7. 708. 1. 7. 709. 1. 7. 710. 1. 7. 711. 1. 7. 712. 1. 7. 713. 1. 7. 714. 1. 7. 715. 1. 7. 716. 1. 7. 717. 1. 7. 718. 1. 7. 719. 1. 7. 720. 1. 7. 721. 1. 7. 722. 1. 7. 723. 1. 7. 724. 1. 7. 725. 1. 7. 726. 1. 7. 727. 1. 7. 728. 1. 7. 729. 1. 7. 730. 1. 7. 731. 1. 7. 732. 1. 7. 733. 1. 7. 734. 1. 7. 735. 1. 7. 736. 1. 7. 737. 1. 7. 738. 1. 7. 739. 1. 7. 740. 1. 7. 741. 1. 7. 742. 1. 7. 743. 1. 7. 744. 1. 7. 745. 1. 7. 746. 1. 7. 747. 1. 7. 748. 1. 7. 749. 1. 7. 750. 1. 7. 751. 1. 7. 752. 1. 7. 753. 1. 7. 754. 1. 7. 755. 1. 7. 756. 1. 7. 757. 1. 7. 758. 1. 7. 759. 1. 7. 760. 1. 7. 761. 1. 7. 762. 1. 7. 763. 1. 7. 764. 1. 7. 765. 1. 7. 766. 1. 7. 767. 1. 7. 768. 1. 7. 769. 1. 7. 770. 1. 7. 771. 1. 7. 772. 1. 7. 773. 1. 7. 774. 1. 7. 775. 1. 7. 776. 1. 7. 777. 1. 7. 778. 1. 7. 779. 1. 7. 780. 1. 7. 781. 1. 7. 782. 1. 7. 783. 1. 7. 784. 1. 7. 785. 1. 7. 786. 1. 7. 787. 1. 7. 788. 1. 7. 789. 1. 7. 790. 1. 7. 791. 1. 7. 792. 1. 7. 793. 1. 7. 794. 1. 7. 795. 1. 7. 796. 1. 7. 797. 1. 7. 798. 1. 7. 799. 1. 7. 800. 1. 7. 801. 1. 7. 802. 1. 7. 803. 1. 7. 804. 1. 7. 805. 1. 7. 806. 1. 7. 807. 1. 7. 808. 1. 7. 809. 1. 7. 810. 1. 7. 811. 1. 7. 812. 1. 7. 813. 1. 7. 814. 1. 7. 815. 1. 7. 816. 1. 7. 817. 1. 7. 818. 1. 7. 819. 1. 7. 820. 1. 7. 821. 1. 7. 822. 1. 7. 823. 1. 7. 824. 1. 7. 825. 1. 7. 826. 1. 7. 827. 1. 7. 828. 1. 7. 829.

Caput V. §. VII.

39

non habuisset, sed tamen communiter Parochus existimatetur, quia cum sibi v. g. litteris se Parochum finxit, hic sane communem errorem haberet, non veriditatem, ne coloratum quidem. Hacterminorum explicatio premissa.

2. Affero cum Sanch. l. 3, mair. d. 12, Macard. de prob. conf. 648. Sperello dec. 3, aliisque passim: Communem esse doctrinam, Sacerdotem simplicem habentem ritulum coloratum, & simol errorum communem, sufficiens Iurisdictione esse instructum ad absolvendum. Ratio dicitur ex benigna interpretatione voluntatis pietatis Ecclesiae, quae, proper utilitatem publicam, & ne magni subinde scrupuli, & turbationes ensacerentur, non solum pro sufficiensibus hoc Sacramentum Poenitentiae; verum etiam pro sufficiensibus alia ministeria indigenia Iurisdictione in Ministro, ut etiam pro assistance Parochiali Matrimonii, iudic & pro quibusque arbitris a Iurisdictione Ecclesiastica dependentibus, volunt conferre veram Iurisdictionem iis, qui capaces illam, plantibus, dicto communij errore titulogue colorato. Cum igitur haec tria adsum. Primo, Iurisdictionis, sed potestatis collationem dependere ab Ecclesia. Secundò, error communis, titulus coloratus, semper aderit certa Iurisdictione ab Ecclesia collata, atque adeo ille, cui praedicta facient, valide actus ab ipsa procedentes exercebit, valide, inquam, nam illicite mortuiter (nisi ab ignorantia inculpabiliter excusat) non est dubium, quia usurpat Iurisdictionem, quam ex se non haber, sed solum posita ipsius malitia, quasi invita, concedit Ecclesia.

3. In ejuimodi benignitate exercenda, & imitata est Ecclesia Civilis humanum, L. Barbar. ff. 3. de officio prouo, quod etiam habetur l. si Arbitrio. C. de sent. & Interloc. illudque visa est canonizasse, id est recepisse in Sacris Canonibus. In Syn. Rom. relat. 1. 3. 9. 7. Cum enim quidam servus qui apud Romanos incapax erat dignitatem, obiunisse: Praturam, & deinde in sua ditione multa de cedisse, dubitatum fuit, an ea sufficiunt validam, cum in Iure pro nullis acta servorum habeantur, L. Quod accipit, in reg. Iuris. Responsum fuit ab Vlpiano, esse valida, & non esse reprobanda, his verbis. Humanus est non reprobare, cum etiam potuisse Populus Romanus servo decerneret hanc potestatem, sed & si scripsi, servum esse, liberasse efficeret.

4. Ex hoc igitur Respondeo, quoties est error communis, Titulusque putatus, qualis esse in praedicto servo putabatur, toties a Iure Civili intelligitur illi collata potestas, Ius ergo Canonicum Civilia Iura in hoc imitatur, atque in simili errore, & titulo Iurisdictionem necessariam tribuit, idque tum in foro interro, tum extero, tum in causis temporalibus, tum in spiritualibus, quia semper eadem militat legis praedictae ratio. Sed aliqua de singulis praedictis conditionibus separatum feliciter.

Debet esse Iurisdictionis dependens ab Ecclesia, hoc est, quam Ecclesia conferre valet.

5. Non potest Ecclesia (idem dic de quocumque Superiori) supplere impedimenta, quae sive ex iure divino, sive ex iure naturali incapacem hominem faciunt Iurisdictionem.

6. Hinc, si quis non Sacerdos absolveret, vel consecraret, quamvis errore, & titulo quocumque vallatus esset, nihil efficeret, quia Ecclesia non potest facere, ut non Sacerdos valide absolvat, vel consecret, cum sit ad haec ex Iure Divino necessarium Sacerdotium.

7. Idem dicit de baptizante, & de absolvente, vel coenfeciente sine intentione, idemque de aente, qui haec faciente artentaret, quia intentio, & mentis sanitatis requiriuntur de iure naturae, iudic etiam, & divino quorum defectus cum a Iure humano Ecclesiae suppleri nequeant, non possunt configere ad titulum coloratum, communemque errorem, qui forte adesse in praedictis.

8. Contra, si quis Sacerdos sit irregularis, vel excom-

municatus, etiam denuntiatus, vel suspensus, vel interdictus, vel quacumque Ecclesiastica pena incapacitatis affectus, existimaretur autem communiter legitimus Confessarius, cum praedicto titulo colorato, valide exercet Iurisdictionem absolvendi, quia eos defectus potest tollere Ecclesia, & in hoc casu tollere proficit, & vult. Scio Veteres quosdam id negasse de excommunicatione, sed immerto, uolante docet, & probat Sanc. lib. 3. de Mair. d. 22. n. 22. & deinceps.

9. De feminis existimata. Ito, si forte assumeretur ad Pontificatum, distinguitur cum communis sententia idem Sanchez, & quidem ex allata h. Etiam doctrina: Nam Pontifex verus non est, quia sexus feminus de ure Divino incapax Sacerdotii, & Pontificatus, sed habet tamen Iurisdictionem aliquam; Sicut enim Ecclesia Iurisdictionem aliquam confert ei, qui Sede vacante, praest loco Pontificis, ita eandem conferre, tunc centeretur feminae: Feminam enim, ut omnes scimus, tunc incapax sit potestatis Ordinis, non est tamen incapax potestatis Iurisdictionis.

Debet esse error Communis.

10. Non ergo sufficit error unius, vel alterius, vel paucorum: cum contra sufficiat, si communis error esset in hac Civitate, ubi sunt aet. licet in alia nullius esset error, nam & servus ille in L. Barbarus, notus est servus Roma, & tamen quia fuerat ignotus in eo loco, ubi Praturam gestit, ejus gesta pro omni loco absolute valida fuerunt existimata.

11. Sed quid, Primo, si Populus praesens incipiat dubitare de defectu Iurisdictionis, ut si suboriarur dubitatio, quod Parochus fuerit amotus ab officio, vel quod eius electio fuerit nulla, &c.

Respondeo, Tunc debere inquiri veritatem: Secus esset error crassus, vel supinus, qui fere equivaleret scientiae, atque adeo non esset sufficiens ad Iurisdictionem communicandam. Quod si, facta diligentia, adhuc scires dubia, valebunt aet. qui dum vinci dubium non potest, pravalet ille idem error communis, qui ante ortam dubitationem aderat.

12. Quid secundo, Si Sacerdos esset communiter existimatus v. g. Parochus, sed a paucis nullitas ejus Iurisdictionis cognoscereatur, adhuc respectu horum paucorum haberent Parochus Iurisdictionem?

13. Respondeo, habere, cum communis sententia docet Sanchez loc. c. num. 42. unde vltra fore omnia ejus aet. dubitandum non esse, quia ad conferendam Iurisdictionem non requiritur error uniusiusque, sed communis in Civitate, qui iam in hoc casu abunde adesse supponitur.

14. Duo tamen adverte. Primo, hos patios v. g. te scientem-hunc non esse verum Parochum, peccare mortaliter, si illum conveydas, ut tibi Sacramentum admittet, quia cooperari cum peccato ipsius Parochi usurpantis scienter Iurisdictionem, quam ex se non habet. Excuse urgente necessitatem, vel aliam forte excusationem, de qua ego l. 5. in Dec. c. 1. §. 4. a. n. 39. univer- saliter dixi.

Quod si hoc Sacramentum quod ab ejusmodi Parochio, a te cognito pro non legitimo, postulas, in Sacramentum Poenitentiae, ultra peccatum, quod committis, certe ex hoc ipso, quod male dispositus cum actuali peccato ad illud accedit, nullam omnino, irritamque absolutionem recipies.

15. Secundò, Si pari modo ab hoc iudice tu, qui illum defectum noscis, sententiā in tui favorem reportas, licet reportes validē, tamen in peccatum tui delicti recendi illa posset, tu puniri. Quamvis enim aet. illa, valeant, tu tamen, ut super dixi, illicet ab illo iudice, scienter expolcis, soves eam iustos iudices in Rep. Fatorum, interim, te aliquando excusari, si ejusmodi iudicemus non repellas, immo, si omnino taceas, quando scilicet

D 2 majus

magis est scandalum, & infamia oritura ex repulsa, & ex manifestatione, quam ex patientia, & silentio.

Debet adesse Titulus coloratus. Quid si desit?

16. Quando cum errore communi conjugantur Titulus coloratus, jam dictum est modo. Sed celebris est quæstio, an si deficit ejusmodi Titulus, ad situm autem solus error communis, idem dicendum sit. Secerdos v. g. nullam collationem habuit, ne in aliam quidem Parochia, sed tamen Parochus ab omnibus communiter existimat, ut validè officia Parochi administrat?

17. Certans duo Celebres Doctores cum suis affectis utrinque. Negat valide administrare Th. Sanc. l. 3. mat. d. 22. n. 49. dicens oppositum non est probabile. Matt. Perez de matr. d. 40. sec. 6. n. 5. Avers. de Sacr. 9. 6. sec. 5. Fag. 2. Eccles. prac. 1. 7. 3. n. 6. 1. fundit n. 73. fine. Bonac. de mair. q. 2. p. 8. à n. 23. Boss. de Iubil. sct. 7. casu 2. n. 152. &c. multi ap. Dianam p. 2. tr. 16. refol. 43. Bafilius Pont. l. 5. de mair. c. 20. n. 6. Ioan. Sanch. in seleb. d. 44. n. 3. Verr. in q. moral. tr. 2. 9. 2. n. 15. Bauc. in sing. casu 225. V. sed petes 1. vocans hanc sententiam valide probabilem. Diana loc. cit. Ref. 43. & p. 8. tract. 1. ref. 94. citans Molt. Delbene, Leand. Bordoniūm, aliquoſe. Piget me reſcribere ea, quæ ad manus eujusque ſunt, viderique apud prædictos, eorumque ſectatores poſſunt. Satis ergo mihi fit, pronun- ciare, vtramque ſententiam eſe probabilem, quia cum Sanchez, dicere poſſumus hoc beneficium concedi juxta circumſtantias, quæ fuerint in illo ſervo, de quo L. Barbarius, ff. de officio Praetoris, at ibi, & alibi cum errore communi ſemper inveniuntur coniunctus titulus coro- ratus. Cum Pontio autem poſſumus aſſerere, illas cir- cumſtantias dediſſe quidem occaſionem Legiſtatoribus, iud. Beneficium concedendi, ſed iſpi tamen abſolute onſeſſerunt, quories evitanda eſt Reip. perturbatio, quæ non minus ſequitur, quando communi errori adne- ſus eſt titulus coloratus, quam, quando ſolus error com- punctionis interuenit.

18. Ex eo, quod probabile ducimus, sufficere ad contendam Iurisdictionem errorum communem dumtaxat quitur, Confessarium nunquam approbatum, Episcopum nunquam electum Parochum, Judicem, Tabellonem: ceterosque similes mere intrusos, multo magis sacerdotem approbatum ad confessiones excipiendas ex uno anno, eo finito, vel pro tempore incerto ad placitum v. g. Episcopi, posita, sed nondum scita vocazione, Vicarium Generalem defuncto ejus Episcopo, Patronum, qui vere Iuspatoratus non habet, si adsit error communis circa eiusmodi officia, licet scia, ne ex putative quidem colore habeant, valide solvere, Iurisdictionem exercere, assistere matrimonii, sententias ferre, praesentare &c. ac si dicto errori munini titulus colorans esset adnexus, quia solum communem errorum sufficere probabile est.

§. VIII. *De Acquisitione Jurisdictionis ex opinione probabili.*

1. **S**i Sacerdos ex opinione probabili, putans, se posse ministare Sacramentum Penitentia, de facto administrat, validè administrat, quasi ab illa opinione probabili certam, & indubitatam acquirat Iurisdictio-nem? Idem quoero de similibus actibus indigentibus lu-risdictio-nei sibi collata ad eorum valorem, si exhibeantur ex opinione probabili.

2. Negati^e Respondent non pauci, ut Salas p. 1. t. 1. 17. 8. de conf. sec. 27. num. 28. 6. & alibi. Io. Sanch. In selec. d. 44. num. 3. Suar. de paenit. d. 26. set. 6. num. 8. De Lugo de paenit. d. 11. 9. a num. 29. Subbitans, &c. Suar. Oviedo, Bardi, Marecant. aliique ap. Verricelli, mos. citandum; ita ut non nemo ex illis dicat, contraria in opinionem esse valde dubiam, non nemo autem, nullo fundamento probati. Rationes principales sunt duas. Altera.

quia, quamvis in jure concedatur, ut modo vel
iurisdictio, existente errore compunti, tunc cal-
to, nunquam tamen invenies in jure eam con-
sola opinione probabile. Altera, quia non possit
argumentari a pari, hoc est, ex eo, quod con-
sideratur propter dictum errorem, titulimum
ferre, quod concedatur etiam ex opinione proba-
bili. Satis enim haec diversa sunt, cum in priore affirmem
multorum, quamvis dubitabitis: at in posteriori que-
illa probabilis est, solum apud paucos sapientes
ex altera parte ex nullo velutio adiut in illa
villus.

3. Nihilominus affirmative respondent metu in
plures ut Th. Sanchi, de mat. l.3, d.22, n.65, &
l.1, cap. 9, num. 35. Pontius de maryl. l.3, c.10, n.7, Cal-
ton. l.1, v.1, d.2, p. 5, num. 9. Lessi. l.2, cap. 29, d.2, p. 3. Hen-
Bonac. Filliuc. G. Hurtad. Gran. Frane. Delugo. Com-
alique, quos citat, sequiturque Vetric. l.1, p. 19.
Diana alios citans p. 8, v.1, ref. 93, & ita cetero quod
ut Vetric. loc. c. asserit, contrarium, hoc est proba-
num. 2. opinionem esse improbabilem, & fallacem
certe nimis exaggerare dictum est, cum probabili-
tia illam pollere, non sit negandum. Ratio impo-
tentia, quam ut probabilitatem sequitur, ut
constat apud omnes, univ ersalem Ecclesie confi-
nem confitit iurisdictionem, seu esse quoniam insti-
tutionis collata, ut clare habetur in l.ure Com. con-
gat de foro competenti, vbi Glofia, Abbas aliquippe
universali Ecclesie confutudine omnes fecerint
(excipe paucos, & hos nimis timidos, vel indebet
mis) absolvunt cum iurisdictione probabili, et
Minor probatut ex testimonio Sturati, & Delugo
alias nobis contraria sunt Suar. l.5, num. 7, si his habet
autem universalis Ecclesia usus, ut Sacramenta
viantur hujusmodi iurisdictione probabili in hujus
tempore administratione. Delugo loc. cit. n.33, ficep
& usus communis omnium Confessionum; ut iuris
dictione probabili absolvunt. Merito ergo Cisterci-
ci distinet nostram sententiam confirmat. Quia illa
probabilitas opinio absolvendi a reservata, & a confi-
tendendo Matrimonio, nullo mortal periculo se citat
Minister irriuum faciendi Sacramentum, qui licet
Privilegia, iurisdictionem non habeat, habet immate-
rialiter confitit Ecclesia, & ratificatione de presb. &
solente iurisdictione ne totus iuris sit. Et pollo
os Suar. Lessium, Th. Sanchez, Coninch Ponimbo
hac iningit, si addit. Omnes enim & aliqui affirmant
an ex opinione probabili se habere juriſdictio-
nem habere certissimam, scilicet habentes, quod ex erroribus
& titulo presumpto operaretur.

4. Ad primam ergo rationem in contrarium, Respondeo, nostram doctrinam non fundati immensissimo iure, sed in consuetudine, que loci aequivoca et jam modo vidimus.

5. *Ad posteriorem, Responso dupliciti.* Tunc
necquid sit, an in opinione probabilis adit error con-
muni*s*, & titulus, nam nostra argumentatio soluta e-
st, & sic ut error communis, titulusque colorans nulli
iurisdictionem ex*l. Barbarini* *3* ita opinio probabilis
iurisdictione illam tradit ex tacito consensu Ecclesie.
ma consuetudine.

6. Respondeo, Secundo cum Verricelli *l. 1. l. 11. 11. 11.* secundam Responsionem prosequente, etiam in su nostro adeste errorem communem, quia omnes Confessarii secute absolvunt ex opinione probata, omnesque Fideles secute absolvuntur. Et certe nullae abfolventur, qua turbatio est in confessione. *l. 11. 11. 11. 11. 11. 11.* si j. dubitarent de sua absolucione a suis Confessoriis prudenter data. Hanc ergo communem pertinem Sacerdotum, & penitentiarum, si in appelles etiam communem, ego non refragabo, nam si copiam errorum, quem tu exposcis, in te non pateremus.

Caput IV. §. VIII. & IX.

4

Præterea, quamvis modo dixerimus, solum errorum communem fatis esse ad conferendam Jurisdictionem, tamen, nec abest apud opinionem probabili titulus, si quisdem adest auctoritas Ecclesiæ per communem proximam fatis nobis explicata, dans Jurisdictionem operanti, ex opinioni probabili: quid enim aliud est Titulus, nisi voluntas Superioris se explicantis, conferre aliqui potestatem aliquam moralem?

An ex probabili opinione unius Doctoris, & ex probabilitate solius conferatur Iurisdictio?

7. Aversa quæst. 16. de penit. sec. 5. & Salas p. 2.2.1. 1. r. 8.
de confes. sct. 27. num. 286. affigunt duas limitationes
Doctrina iam iam allatae, nam Primo ait, eam ad-
mitti solum debere, quando adest opinio probabilis,
qui talis existimetur communiter a doctis, non autem
admitti posse, quando solum aliqui privato ea probabi-
lis appetat.

8. Secundo, autem, Intelligi debere nostram doctrinam, quando probabilitas est circa ius. v. g. an privilegium meum extendatur ad ab solvendum hos, vel illos causis, non verò quando probabilitas est circa aliquod factum particolare: v. g. an hinc, & nunc Episcopus debet mihi facultatem excipiendi confessiones, vel ab solvendi a clementiis, &c.

9. Verum haec limitationes ingerunt scrupulos, & fieri eventum eam sententiam, quam ipsi probabilem appellant. Ratio est, quia rationes, quae persuadent non sententiam, absolutè persuadent, & sine limitatione. Vnde contra priorem limitationem, sic diserte loquitor loc. 15. Verricelli: *Quomodo conque opinio sit probabili, sive extrinsecus propter auctoritatem Doctorum, sive intrinsecus propter solidam fundamenta de novo ab uno docto viro considerata, sicuti licet ex tali probabilitate absolvit, sive & validissime. Et merito quia semper Populus accedit bona fide, & cum errore communis. Ergo non debet decipi, sed frustrari fructu Absolutionis.*

10. Contra posteriorem, sicut idem n. 10. concludit, *Quae ad eam omnino ratio est in casu nostro, (intellige in opinione probabili, de qua erat locutio) circa ius ac cives.*

...probabilis, & ea erat locutio) circa iuris, ac circa
iuris, nam verique error est inculpabilis, & caveri a Po-
polo nequit, Hoc Verticelli. Et vide ingenitorum diuise
sententiam varietatem; Aversa predictus recipit nostri
sententiam in probabilitate iuris, & non in probabilitate
facti, Maica, cons. 648, cui adde Glossam in dicta, lege Bar-
baria, recipit in probabilitate facti, non in probabilitate
iuris, Verticelli, quem nos sequimur, in utraque & qui-
em merito, qui est eadem in utraque ratio. a

IX. De Acquisitione Iurisdictionis ex Subdelegatione.

S Vbdelegatio Iurisdictionis tunc habetur , quan-
do Delegatus qui habuit immediate à Superiori
vestitatem , candem alteri tertio concedit ; Et licet vi-
tiorum nonquam fieri posse ex illo universali Axiom-
ate , Delegatus subdelegare non potest ; nihilominus
doctores multismodis limitant dictum Axioma ,
sicut quando Delegatus est à Summo Pontifice , &
siquid est ad universitatem causatum , ut distingui-
tore est apud Sanc.t.z de mar.z d.i. ideo quamvis no-
num non sit de exercitis agete , tamen necessaria dicere
nolita materia de iurisdictione ad absolvendum , no-
nominno est . Quoniam autem tota res h[ab]et à ve-

Quam autem tota res hac a vq-
itate illius Ordinarii, qui te immediate delegavit,
det; potuit enim ita te delegare, ut potestatem ha-
bent alios subdelegandi, & potuit, ut non haberet, id
pro merito inquirimus, quandonam hoc erit, quando
iota?
Relpondeo. Habe hac tria documenta pro nostro in-
tento breviter.
Documenta.

Documentum primum. Nisi expreſſe Superior te de-
ſed ad abſolvendum cum prædicta potestate subdele-
ſi, vel niſi conſerat tibi officium, cui eſt annexa ciuſ-
Pars II. I.

modi Ordinaria potestas, ut in sequenti documento dicam, nunquam teste (De Lugo de p. n. d. 19. n. 15. potest alium subdelegare ad absolvendum. Ratio est, quia quicquid sit, aliquando in aliis materiis) certe in nostra, in qua maxime requiritur idoneitas persona, tuta persona dumtaxat addicatur potestas, nisi terra merita. 5

3. Documentum secundum. Si quando quis a Superiori constitutatur potens absolvere, ut ei tradatur officium Ordinarii, cui scilicet officio est coniuncta potestas ministrandi hoc Sacramentum, quale est munus Ep. copi, Parochi, Praelati Regularium, aliorumque superdictorum, habentium potestatem ordinariam, is non videtur delegari a dicto Superiori, sed officium Ordinarii accipere, unde iure proprio alios delegare poterit, etiam dando isdem aliis potestatem subdelegandi. At si quis constitutur loco alterius Ordinarii, non absolute, sed ut suppletar, seu exerceat officium Ordinarii, v.g. Parochi ad breve tempus, (quo pacto dicitur Vicarius Parochi) hic sane Vicarius brevis temporis, pura per quindecim dies, (inquit l.c. Delugo) dicitur quidem delegatus, sed dubitatur, an possit sibi subdelegare aliquem alium. Circa quam dubitationem dico, cum posse ait idem, De Lugo l.c. subdelegare alium, capacem dictae Jurisdictionis in aliquam ramam casu particulari, non verò universali. Idem dico de Pcentitentia Summo. Idem dicit Quin de Par. sing. 13. n.2 de eo Religioso, qui loco Superioris substitutur in totali administratione totius Monasterii. Idemque dicit Delugo l.c. de Vicario cum post State universali absolvendi constituto ab Abbe, seu Superiori in aliqua distanti domo a dicto Superiori. Ratio est, quia non presumitur Delegans voluisse adeo rigorose legere cum suu universali Vicario, & Officiis, ut ne in casu quidem particulari, aliquid possit supra id, quod potest Delegatus ab absolvendum, de quo in antecedente documento dictum est.

4. Dixi autem Primo, alium capacem, nam requiritur, ut non sit excommunicatus, vel alia censura affectus, &c. ut sit approbatus ea Approbatione, quam dicam in c. sequenti.

5. Dixi Secundo, in aliquo ratiōne casū, nām nō potest ad totum officium suūm, quā is, qui cum pro suo Vicario, vel officiā eligit, non præsumit tantam potestatē, eidem concilis. Exice, nisi forte aliud plus expreſſe concesſerit: Aliquid amplius primo aspectu videtur concedere prædicto Religioso Substituto, idem Quintanad, i.e. etiam si per unum diem illi administratio totius domus committatur, sed si attente legatur, à nostra doctrina non distat.

6. Documentum Tertium. Quando Pontifex Summus concedit aliquibus, (ut de facto concessit, modo alibi explicato, Mendicantibus) Iurisdictionem pro omnibus causibus, censurisque, etiam ipsis reservatis, si sic delegati, ne pro uno quidem casu particulatius poterunt id subdelegare alteri. Ratio est, quia, quamvis sic sint a Pontifice delegati, & praeterea ad universitatem causarum, unde videantur posse, tamen nostra est, quia voluntas Summi Pontificis limitat concessionem ad personas dumtaxat sic delegatas, quae limitatio etiam si ex aliis conceturis non colligetur, certe habetur, ex eo, quod ita usurpatum est tot annos. Religiosi enim, quaevis scientissimi suorum privilegiorum, nunquam auli sunt aliquid subdelegare de sua Iurisdictione absolvendi universaliter ipsis delegata.

7. Idem multo magis dici debet, quando inferiores Ordinatii, vel Prelati Regulares similem potestatem universalem darent alicui subdito, qui casus certe ille esset quem diximus in Documento Primo. Idemque de Confessoribus deputatis in aliqua domo Religiosorum, neque enim ille subditus, & hi deputati possunt aliquid alteri subdelegare, ut notat Quintus, l. c. sing. 19, m. 16.

8. Diana part. 2. tract. 17. de *Miscell.* resol. 54. docet. si quando derur hujusmodi potestas ab Episcopo alicui Prælato Regulari, posse hunc subdelegare alium pro aliquo casu peculiari. Verum ego cum *Delugo de penit.*

d. 19. n. 19. puto, nisi aliqua alia verba Episcopus addat significantia dictam potestatem subdelegandi, non esse sententie Dianaæ acquiescendum, saltem propter dictam proximam in contrarium.

§. X. De predicta Delegationis duratione.

Egimus, qua ratione acquiritur Iurisdictio ad absolvendum, nunc superest, ut agamus de eius duratio, quæ est tractatio proportionaliter Communis ad Approbationem, vel ad similes concessiones. Sed nobis otium non est de hac re agere universaliter, cum solum duratio Iurisdictio, vel Approbationis ab absolvendum, quæ dependent habetur ab Ordinario, se Prælato, ad nostrum institutum pertineat. Porro tribus modis potest tibi ab eiusmodi Ordinario delegari, seu concedi potestas absoluendi. Primo, absolute. Secundo, ad certum tempus. Tertio, ad tempus incertum.

2. Quoad duos priores facilis est resolutio. Nam prima durat, donec legitime reuocetur, & quidem positiō aetū revocationis, vnde mortuo, vel ab officio auctoritate concedente, adhuc illa perseverat, teste Sanc. 1.8. de matr. 28. n. 72. donec successor positiō reuocet, quia est gratia facta. Vide omnino infra c. 5. §. 4. n. 48. ubi disces, an reuocatio hæc, sine causa facta ab Episcopo, sit valida. Vide multa in hanc rem infra lib. 8. de matr. 1.2. c. vlt. §. 4. & 5.

3. Secunda etiam durabit usque ad tempus, seu terminum præcisæ designatiæ, ut ex se patet, nisi antea parvi modo positiō reuocetur. Adest tamen hic notandum documentum. Si enim res non est integra, hoc est, si quia confessio bona fide incepta finiri non potuit intra tempus præfixum, sive propter poenitentis scrupulos, sive ob prolixam Confessionem, sive ob aliud rationabilem impedimentum, si inquam, res non est integra, poterit Confessor post dictum tempus prosequi suam operam, etiam cum interpolationibus humano modo solitis, & illum absoluere, si esset intra tempus concessum. Ratio est, quia ex eo quod inceptum est negotium Confessionis tempore habili, radicem in Delegato fixit Iurisdictio, vt loquuntur Iura, ex rationabili voluntate concedentis; quare in illo ea perpetuantur, & que ad complementum negotij. Idem passim Sanchez 1.2. S. 20. c. 13. n. 15. & Delugo disp. 29. de pen. num. 24. Doctores, etiam in simili concessione ex vi Bullæ Cruciatæ, & Inbilæ, si quando, elapsis terminis concessione, confessio incepta, propter aliquod impedimentum perfici non potuit. Addidi illud (bona fide) quia persuadere mihi non possum, (si id in fraudem sit) adesse consensum Superioris ad predictam Iurisdictiōnem continuandam, quicquid alij dicant.

3. Nota item cum Fag. 2. Ecl. precept. l. 7. c. 2. num. 34. aliisque, si, data Absolutione, recorderis alicuius peccati mortalis à te, ante Absolutionem commissi, te non posse absoluere ab hoc Sacerdote, à quo iam expirauit omnis potestas absoluendi, cur per Absolutionem, quasi per sententiam datam, ipse iam functus sit officio suæ delegationis, debebis ergo eiusmodi mortale exponere legitimo Confessorio. Et nihilominus posse probabilitates habet Diana. p. 11. tr. 8. ex Dicastillo, quia tunc sequens Confessio pertinet ad priorem. Sed nota, nullo modo posse pro novis, neque separatis, neque coniunctim cum predictis oblitis. Quid si interim pecces novi peccato? Respondeo, de hoc, & similibus soleragi in Tractatu de Inbilæ. Quare videatur Sanchez lib. 8. matr. d. 15. n. 17. distinctius De Lugo d. 20. de Poenit. n. præsent. 136. quæ nos breviter afferemus infra in tr. de Casibus reserv. c. 9. §. 3. Et distinctius assert Bardi de Bulla Cruciatæ in 2. edit. p. 1. tr. 5. c. 6. à p. 76.

5. Quoad Tertium, quando concessio facta est ad tempus incertum, aliquanto difficultius est decisio. Et quidem eiusmodi concessio dupli solet fieri formula. Primo, per has, vel similes clausulas; Datibi facultatem absolvendi, donec renoverero, vel donec aliud ordinare.

</

Caput V. § I. & II.

43

problemum esse affirmat, pro Regularibus præsertim, quando sine causa sufficienti Episcopus apponit limitationes dictas (ad beneplacitum, &c.) quod etiam observat Diana p. 6. tr. 6. ref. 48. & innuit de Hugo de pæn. d. 2. num. 60.

9. Obiectio. In cap. si gratiæ, de rescriptis, in 6. expressæ habetur illius Axioma, Concessio grata ad beneplacitum spiræ morte concedens. Respondeo. Hoc Axioma multas habet limitationes, quas legere potes apud Melchium de Arbitr. lib. 1. quæst. 69. & Bossium de Lubil. s. 3. cap. 2. num. 10. add. apud Sanch. l. c. Inter cæteras et illas, ut eiusmodi Pronunciatum sit verum in materia ambito, & restringibili. Ita multi apud Barbos. in variis circa dictum Axioma, &c. Dico ergo hoc Capitulum si gratiæ, non est contra nos, illud enim expressæ loquuntur solum de materia multum restringibili, nempe de beneficiis vacaturis, quando scilicet Pontifex concedit alii gratiam, ut provideatur de Beneficiis, quæ vacabant pro tempore, quo ipsi Pontifici beneplacitum erit, quæ concessio vult expressæ, ut solum intelligatur de Beneficio vacaturo, dum vivet ipse Pontifex: non enim vult prædicare successori, cui competit conferte Beneficia, quæ suo tempore vacant, & idem est in officiis temporalibus.

10. Denique concessa delegatio, seu potestas absolvendi, si à Superiori revocatur legitimè périt, ut indicatum est, sed debet revocatio intimari ei, cui concessa potest fuerat. Vnde si illi non intimaretur, sive per tantum ad id destinatum, sive per edictum, licet & validè posset ille Sacerdos confessiones excipere, quia donec iuridicè ipsi intimetur revocatio potestatis, semper potest probabilitate iudicare, nondum sibi ejusmodi potestis fuisse sublatum, ut ex communis sententia reprobatur Sanchez l. 3. matr. 1. 30. n. 11. & 13. Quod si Superior licentiam revocaret, & item eam sua Delegatio intimare, sed revocatio communiter nesciretur, validè confessiones exciperet Sacerdos, licet illicet, quia non adhuc error communis, dans iurisdictionem, ut Superior dictum est.

C A P V T . V.

De Approbatione Confessario necessaria.

§. I. Quid ea sit.

1. **V**IT Sacerdos idoneus reputetur ad accipiendo iurisdictionem absolvendi Fideles, præterquam quod debet esse excommunicatione, suspensione, interdicto personali, modo alibi explicato, oportet etiam Tridentino, s. 2. 3. cap. 15. de reform. ut sit ab Episcopo approbatus.

Aliqui ergo ut Boss. de Lubil. s. 3. cap. 2. n. 57. sentiunt approbationem à Tridentino requiritam, nihil aliud esse, nisi metam, simplicem testificationem Episcopi, talis persona est, non, ut est Episcopus, qua scilicet testificatur, hunc Sacerdotem esse aptum ad Confessiones excipendas, quia eiusmodi simplex testificatio satis sufficiet est ad intentum Tridentini.

Aliqui vero ut Pontius l. 5. matr. c. 17. n. 14. & Aversa q. 16. de panitem. s. 6. citans Fabium, Bonac. Borrom. contendunt, esse sententiam, seu iuridicam testificationem, quam idem Episcopus, ut Episcopus proficeret de dicta aptitudine. Cum enim (aunt), approbatio requirita à Tridentino sit quid coniunctum, & pertinet ad completem iurisdictionem Confessarii: sicut ipsa iurisdiction, quæ confertur Confessario, procedit ex potestate iurisdictionis Episcopi ut sic ita procedat, & approbatio necesse est.

2. Et quidem ex hac posteriori opinione sequitur, nullam esse Approbationem factam ab Episcopo excommunicato vitando, quia, ut scimus omnes, ab excommunicato vitando, vel tollitur, vel suspenditur omnis

Iurisdiction. Contra ex priore sequitur, validam esse, nam illa mea testificatio non oritur à potestate iurisdictionis, neque ab aliquo, quod per excommunicationem tollatur, vel suspendatur, perinde ac proper tandem rationem, validâ est assistentia matrimonij exhibita à Parochio vitando.

3. Vtraque sententia videtur probabilis, prior tamen est expeditior, & Tridentini verbis, (ut accurate ea pertinenti parte sit) conformior.

4. Hac cætare, sive testificatio, sive sententia, non est, nec esse debet solum iudicium de doctrina sufficienti Sacerdotis, sed etiam de morum integritate & prudenter, ceterisque conditionibus ad confessiones Fidelium dignè excipendas: nam propreterea, etiam Sacerdos sæcularis, vel Regularis dignè, quoad literas, gaudet laurea Doctoratus, vel sit Magister, seu Lector Theologiae, &c. indiget Approbatione, quia Doctoratus, vel Magisterium quantumvis notorius sapientia, nihil probat de moribus, &c. Lege Thomæ Hurretum part. 2. tr. 1. num. 1860.

5. Quod eadem testificatio, seu approbatio debet esse data non ex errore, vel dolo, & quid si ex metu: vel quid, si iniuste negetur: diximus supra satis cap. 4. §. 5.

6. Porro, ut omnia hic breviter colligam, quæ sunt scitu necessaria de prædicta Approbatione percurram, breviter aliquot clausulas Decreti Tridentini s. 2. 3. c. 15 de reform. quod illam induxit, quæque prolixè habet apud Fagundez. l. 2. n. 2. Eccl. præcept. c. 2. per totum: Barbos. in Cone. Trid. d. cap. 15. & alios, Decretum autem est huiusmodi.

Decernit Sancta Synodus, nullum etiam Regulari, pessè, confessiones Secularium, etiam Sacerdotum audire, nec ad id idoneum repugnari, nisi, aut Parochiale beneficium, aut ab Episcopis, per examen (si illis videtur esse necessarium) aut alias, idoneas inducere, & Approbationem, quæ gratis datur, obtingat, privilegiis, & constitutis quæcumque etiam immemorabili, non obstatibus.

PRIMA CLAVSULÆ.

§. II. Nullus etiam Regularis possit Confessiones Secularium etiam Sacerdotum audire.

1. **E**tiam Regularis, Quatenus aliqui velint, ut R. driquez, Henr. Lop. apud Ant. Escobar, in Theolog. mor. tom. 1. s. 2. problem. 30. hanc approbationem Episcopi non esse necessariam pro Regularibus exemplis, quia ipsi habent privilegia, ut electi à suis Superioribus, & presentati Episcopis, si hi nolint approbare; intelligantur iure ipso approbati; tamen est adeo manifestum illi, & Escobar ibi adducenti Suar. Fagund. & alios horum privilegiorum revocatio, quæ fatus expressæ fit à Tridentino in hac sua nova lege, contradictione opposita privilegiis illis quibuscumque, ut non sit integrum dubitum, de huiusmodi necessaria Approbatione, etiam pro Regularibus. An autem Episcopus possit Approbationem dare limitatam v.g. pro viris, & non pro Mulieribus, &c. Lege Dianam p. 1. tr. 8. resol. 27.

2. **N**ullus possit. Per hoc verbum possit, propria negatione, modòque loquendi, & fine Tridentini, ostenditur, nullum Sacerdotem, sive sæcularem, sive, ut modo dixi, Regularem, posse validè, vel licet sine Approbatione Ordinarij confessiones excipere: licet enim sit controversum, an semper vox non potest, tum licitum vixit, tum validum excludat, de qua re Suar. l. 5. de leg. c. 3. 1. a. n. 1. Sanch. lib. 6. matr. d. 3. 8. n. 20. Castrop. tom. 1. tr. 2. d. 2. p. 17. n. 4. & tom. 3. tr. 16. d. 4. p. 12. §. 4. num. 4. & disjunctus ibid. p. 13. §. 1. n. 8. Quintanad. de confirm. sing. 7. n. 4. Bardi l. 20. selet. 9. 8. num. 7. aliquæ fusæ; tamen omnes concordant, in re nostra vtrumque excludere ex modo, ut dixi, loquendi, & fine intento à Tridentino.

D. Posita